

УДК 377:004

Фамілярська Лариса Леонідівна,

кандидат педагогічних наук,

викладач кафедри педагогіки й андрагогіки,

Комунальний заклад «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»

Житомирської обласної ради, м. Житомир, Україна

familyarskaya_la@ukr.net

ORCID: 0000-0002-5801-8057

GOOGLE SCHOLAR ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНІТОРИНГУ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті охарактеризовано вплив глобалізації та інформатизації суспільного життя на трансформацію освітньої й наукової сфери. Виявлено необхідність неперервного моніторингу ефективності наукової діяльності, яка може оцінюватися з використанням як якісних, так і кількісних показників. Їх аналітичне опрацювання визначає актуальність напрямів розвитку наукових досліджень. Узагальнено нормативно-правову базу щодо системи критеріїв оцінювання наукових досягнень закладу вищої освіти, методичні підходи до здійснення аналізу ефективності змін професійної діяльності науково-педагогічних працівників. Розглянуто можливості використання ресурсу Google Scholar викладачем закладу вищої освіти, налаштування профілю в цій системі, особливості індексу цитування публікацій науковця, який є наукометричним показником, що використовується для оцінки ефективності діяльності наукових працівників закладів вищої освіти. Описано сутнісні характеристики h-індексу та i10-індексу цитування публікацій. З'ясовано, що узагальнення кількісних та якісних показників результативності науково-педагогічної діяльності дозволяє виявити загальну її оцінку для окремого науковця, кафедри, факультету, загалом закладу вищої освіти. Здійснено аналіз використання можливостей Google Scholar у практиці роботи викладачів освітніх закладів та оцінку їхньої публікаційної активності за допомогою наукометричних показників, що ґрунтуються на системі цитування Google Scholar. Охарактеризовано перспективні напрями використання ресурсу, що розглядається, як відкрита наукометрична база даних і засіб узагальнення професійного розвитку у післядипломній педагогічній освіті.

Ключові слова: оцінювання; публікаційна активність; післядипломна освіта; викладач; наукова діяльність; індекс цитування; Google Scholar.

Актуальність дослідження. Епоха динамічних цифрових трансформацій, швидкої інтеграції інтернету в усі сфери суспільного життя передбачає зміни в роботі науково-педагогічних працівників, зумовлює використання електронних джерел інформації (бібліографічні описи, повні тексти), технічних та програмних засобів комунікації (Google Chrom, Viber, Skype, Facebook Messenger, LinkedIn, Twitter тощо), оновлення форм організації освіти, що характеризуються інтерактивністю та можливістю синхронної чи асинхронної співпраці в процесі індивідуалізації навчання, модульністю, доступністю, мобільністю, технологічністю, соціальною рівністю [6; 12]. Ключовими тенденціями розвитку інформаційно-освітніх ресурсів є відкритість, доступність та зручність використання без часових і просторових обмежень. Відтак, створюються передумови для неперервного самовдосконалення особистості з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Вітчизняними науковцями Варченко Л.О., Гладун М.А., Кузьмінською О.Г., Морзе Н. В., Проценко Г.О. виявлено, що використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє персоналізувати освітній процес, вдосконалити моніторинг успішності формування ключових і предметних компетентностей здобувача освіти, застосувати технології дистанційного навчання як форми неперервного професійного зростання педагогічних кадрів, організувати спільну роботу та обмін інформацією, зворотній зв'язок в освітньому середовищі [4; 5; 9; 11]. Однак, здійснення

процесу моніторингу загальної оцінки результативності наукової діяльності як викладача, так і освітньої установи в цілому, потребує дослідження.

Метою статті є розкриття потенціалу використання ресурсу Google Scholar як інструменту моніторингу загальної результативності публікаційної активності науково-викладацького складу закладу вищої освіти, зокрема, післядипломної.

Завдання статті:

- систематизувати нормативну базу щодо оцінювання результативності наукових досягнень закладу вищої освіти;
- охарактеризувати можливості використання системи Google Scholar в професійній діяльності науково-педагогічних працівників та закладу вищої освіти;
- проаналізувати стан публікаційної активності науково-педагогічних працівників Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради.

Виклад основного матеріалу. У цілому, тенденції глобалізації, інформатизації, діджиталізації суспільного життя є тісно взаємопов'язаними загальносвітовими чинниками. Вони впливають на трансформацію як освітньої, так і наукової сфери. За останні п'ять років інструменти та технології зберігання й обробки даних значно розширилися. Врахування темпів розвитку можливостей ІКТ щодо концентрації інформації наукового характеру в комп'ютерних мережах, спрощення доступу до даних завдяки портативним цифровим пристроям невідомо збільшує необхідність неперервного моніторингу змін у наукових дослідженнях і освітній спільноті, яка сьогодні активно розвивається онлайн [3; 10]. Важливість систематизації, узагальнення та оприлюднення результатів досліджень детально викладено в Концепції розвитку педагогічної освіти, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 776.

На державному рівні система критеріїв оцінювання наукових досягнень закладу вищої освіти унормована Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.05.2013 № 646 «Про затвердження Положення про конкурсну комісію Міністерства освіти і науки України з відбору виконавців державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів», Постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 № 540 «Про затвердження Порядку проведення державної атестації наукових установ» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 288 від 18.04.2018), Додатком 3 в редакції Постанови Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності».

Методичні підходи щодо здійснення аналізу ефективності змін професійної діяльності науково-педагогічних працівників для виявлення актуальних напрямів їх розвитку викладено у Постанові Президії Національної академії наук України від 11.07.2018 № 241 «Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ Національної академії наук України». Так, в процесі оцінювання рівня досягнень і потенціалу установи визначається результат (ефективність) діяльності наукового закладу (підрозділу) за питомими та інтегральними показниками, а саме: публікаційної активності (залежно від традицій оприлюднення наукових результатів у відповідній галузі, зокрема в рецензованих журналах, матеріалах конференцій, монографіях тощо) відповідно до критеріїв оцінки якості наукових результатів.

Вітчизняним науковцем Биковим В.Ю. окреслено процес регулярного відстеження результатів науково-педагогічних досліджень, характер виконання певних етапів і впровадження результатів в освітню практику. Це передбачає збирання й зберігання виокремлених кількісних та якісних показників результатів науково-педагогічних досліджень, їх аналітичне опрацювання для визначення обсягів і характеру оприлюднення, розповсюдження, використання наукової продукції тощо [2, с. 4].

Формою оприлюднення результатів наукових досліджень є наукова стаття.

Наукова стаття є видом наукової публікації, яка описує дослідження чи групу досліджень і є найбільш поширеним способом представлення наукових результатів у періодичних наукових журналах або в неперіодичних збірках наукових робіт. На сьогодні, традиційна друкована форма оформлення наукових результатів доповнена електронним форматом представлення в онлайн журналах, що збільшує рівень доступності до джерела інформації, способів інформаційної взаємодії в науковому та освітньому середовищі. Вченим необхідно «просканувати» інформацію, щоб знайти відповідні дослідження, і це найчастіше здійснюється з допомогою баз даних (наприклад, «Бібліометрика української науки») та пошукових систем (наприклад, «Google Scholar»).

Виявлено, що еволюція цифрових технологій зумовила розробку численних баз даних, зокрема, Comparison of PubMed, Scopus, Web of Science, Google Scholar. Популярним інструментом здійснення загальної оцінки публікаційної активності серед українських науковців є онлайн ресурс Google Академія (англ. Google Scholar). Так, науковець Коломієць А.М. пропонує здійснення викладачем закладу вищої освіти оцінювання наукової продуктивності, що передбачає механізм її самооцінювання професорсько-викладацьким складом і кожним викладачем вищої школи. Науковець пропонує використовувати функціональні можливості системи Google Scholar (<https://scholar.google.com.ua/>) [7, с. 17]. Ресурс має простий інтерфейс, безкоштовний, доступний кожному з будь-якого комп'ютера, підключеного до мережі інтернет, індексує тексти наукових публікацій всіх форматів і дисциплін [14].

Індекс цитування – один з найпоширеніших наукометричних показників (показник «значущості») праць вченого, прийнятий у наукових колах, що вказує число посилань на його публікації у реферованих наукових виданнях. У індекс цитування включають відомості про авторів та організацію, в якій вони працюють. Ці показники можливо інтегрувати на будь-який рівень, зокрема: дослідника-автора, структурного підрозділу вищого навчального закладу тощо. Наявність у науково-освітніх організаціях вчених, які мають високий індекс цитування, свідчить про високу ефективність та результативність діяльності закладу в цілому [3; 12].

У авторизованому профілі користувача Google Scholar автоматично укладається діаграма кількості цитувань документів за роками, здійснюється обрахування двох наукометричних показників – h-індексу та i10-індексу:

- h-індекс науковця (індекс Гірша) дорівнює N, якщо він є автором щонайменше N статей, кожна з яких було цитовано не менше N разів. Індекс Гірша є кількісною характеристикою продуктивності вченого, заснованої на кількості його публікацій і кількості цитувань цих публікацій.
- i10-індекс рівний кількості статей автора, які були процитовані не менше 10 разів.

Зауважимо, що для вітчизняних дослідників через особливості транскрипції прізвищ і назв журналів значення h-індексу, зазвичай, занижений. У зв'язку з цим рекомендується використовувати тільки одне написання прізвища та імені, дублювати або повністю замінювати кириличний варіант латинським.

Реєстрація власного профілю в Google Scholar забезпечує можливість систематизації публікацій, збереження результатів пошуку, відстежування цитування робіт окремих авторів тощо.

Антонова О.Є. зазначає, що «зазвичай бібліометричні профілі розглядаються, як наукові декларації вчених і використовуються в якості джерельної бази для експертного оцінювання результативності їхньої дослідницької діяльності. Система Google Scholar надає можливість створення таких профілів кафедрам, відділам і лабораторіям» (рис. 1) [1, с. 36].

кафедра педагогіки [ПІДПИСАТИСЬ](#) [ОТРИМАТИ ВЛАСНИЙ ПРОФІЛЬ](#)

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Підтверджена електронна адреса в zu.edu.ua - [Домашня сторінка](#)
підготовка вчителя обдарованість творчість історія педагогіки

НАЗВА	ПОСИЛАННЯ	РІК
Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури С.С. Вітвицька К.: Центр навчальної літератури, 94-112	415	2003
Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури С.С. Вітвицька К.: Центр навчальної літератури, 284-330	337	2006
Історія педагогіки Т.АНГЛІЙСЬКИХ, НДОП ІНТЕЛЕКТУ Гуманізація навчально-виховного процесу: Збірник наукових праць., 3	284	2003
Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності О.Є. Антонова, О.А. Дубасенюк, Т.В. Семенюк Житомир. держ. пед. ун-т	189	2003
Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід О.В. Вознюк, О.А. Дубасенюк Вид-во ЖДУ ім. І. Франка	120	2009
Основи педагогіки вищої школи: метод. посібник для студентів магістратури С.С. Вітвицька К.: Центр навчальної літератури	95	2003

Посилання	ПЕРЕГЛЯНУТИ ВСІ	
	Усі	3 2013
Бібліографічні посилання	4383	2866
h-індекс	26	23
i10-індекс	83	61

Bar chart showing citation trends from 2011 to 2018:

Year	Citations
2011	~300
2012	~350
2013	~450
2014	~400
2015	~550
2016	~700
2017	~600
2018	~350

Співавтори

- Антонова Олена (Antonova Elena) - Житомирський державний унів...
- Александра Дубасенюк - Житомирский государственный...
- Олена Березюк
- Наталія Мирончук (Nataliia Myronchuk)

Рис. 1. Профіль в Google Scholar кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка

Оновлення інформації про значення індексів Гірша в бібліометричних профілях учених здійснюється щомісячно, значення інших показників актуалізуються щоквартально. Кількість публікацій та індекс цитування є одними з основних показників, що використовується під час оцінки результативності наукової діяльності окремих учених, наукових підрозділів та організацій, а також для оцінки рівня наукових журналів [3; 7; 8].

Налаштування публічності профілю науковця в Google Академії дозволяє потрапити до проекту «Бібліометрика української науки» [8, с. 9]. Він призначений для узагальнення стану вітчизняного наукового середовища. Інформаційні ресурси системи формуються шляхом опрацювання створених науковцями на платформі Google Scholar

бібліометричних профілів, бібліометричних показників систем Scopus та Web of Science. На сайті «Центр досліджень соціальних комунікацій» представлено рейтинг окремих дослідників і наукових колективів України. Зокрема, розглянемо рейтинг працівників кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка як колективу Житомирської науково-педагогічної школи «Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів» (рис. 2).

Науковцем Антоною О.Є. виявлено, що в рейтингу представники Житомирської науково-педагогічної школи посідають провідні місця серед науковців Житомирського державного університету імені Івана Франка: О. Дубасенюк – h-index 17, О. Вознюк – 15, О. Антонова – 14, С. Вітвицька – 13 [1, с. 36].

**Центр досліджень
соціальних комунікацій**
Social Communications Research Center
СІАЗ НЮБ ФПУ

02009, м. Київ
Голосівський просп., 3
Тел. +38 (044) 524-95-01
Email: bibliometrics@nbuv.gov.ua

Бібліометрика української науки

Бібліометричний профіль вченого - декларація про наукову діяльність

Пошук
Аналітика
Про проект

Пошуковий запит [Знайдено 262]

Прізвище	Галузь науки	Рубрика Google Scholar	Установа	Місто	Відомство
Всі	Педагогіка	Всі	Житомирський державний університет імені Івана Франка	Всі	Всі

№ п/п	П. І. Б.	h-index		Галузь науки Рубрика Google Scholar	Установа
		Google Scholar	Scopus *звірено		
1	Дубасенюк Олександра Антонівна	17	-	Педагогіка Education	Житомирський державний університет імені Івана Франка
2	Вознюк Олександр Васильович	15	-	Педагогіка Education	Житомирський державний університет імені Івана Франка
3	Антонова Олена Євгенівна	14	-	Педагогіка Education	Житомирський державний університет імені Івана Франка
4	Вітвицька Світлана Сергіївна	13	-	Педагогіка Higher Education	Житомирський державний університет імені Івана Франка

Рис. 2. Рейтинг науковців Житомирського державного університету імені Івана Франка

Систематизація напрямів дослідницької діяльності вчених у «Бібліометриці української науки» здійснюється за [рубриками Google Scholar](#) (їх кількість близько 300).

Характеризуючи переваги системи, що розглядається зазначимо, що вона проста та зручна у використанні, охоплює широке коло наукових джерел (книги, статті, препринти, дисертації), надає безкоштовний доступ до повнотекстових (якщо є)

документів, виконує не тільки інформаційну, а й наукометричну функції, оскільки відображає індекс цитування публікацій [13, с. 207].

Пошук статей в Google Scholar здійснюється тими ж способами, що і пошук у Google або в будь-якій іншій пошуковій системі – введенням ключових слів (словосполучень) у рядок пошуку. Система збирає інформацію про місцезнаходження і зміст наукових робіт. Завдяки функції «Статті по темі» Google Академія представляє список взаємопов'язаних публікацій, проранжованих з урахуванням значущості кожної. Здійснюючи пошук, можна знайти відомості про статті, які опубліковані в журналах, зберігаються в депозитаріях, містяться на сайтах наукових колективів або окремих учених, безкоштовні повнотекстові статті, реферати, бібліографічні описи.

Поряд з цим, Google Scholar не є настільки ж авторитетним джерелом наукометричної інформації, як Web of Science чи Scopus, в яких модерація журналів з науковими статтями найсуворіша, а вимоги до індексованої інформації жорсткіші. Однак, з точки зору реальних показників цитування для україномовних авторів Google Scholar представляє більшу зацікавленість, ніж наукометричні комерційні платформи Web of Science або Scopus, які опрацьовують менше 2 % публікацій українських науковців [14]. Так, у науковій публікації «Retrieving clinical evidence: a comparison of PubMed and Google Scholar for quick clinical searches» зазначено, що Google Scholar надає доступ до безкоштовних статей майже до трьох разів більше, ніж PubMed [15].

На адміністративному рівні закладу вищої освіти її використання для виявлення загальної оцінки результативності наукової діяльності як окремих співробітників, так і кафедр, факультетів загалом сприятиме збільшенню об'єктивності наукових звітів і рейтингових форм, які заповнюються наприкінці навчального або календарного року. Водночас, використання можливостей Google Академії є безкоштовним механізмом популяризації наукових доробок викладачів кафедр, лабораторій, центрів, а не тільки інструментом моніторингу ефективності їх діяльності та систематизації публікацій викладачами (науковцями). Прикладом є Київський університет імені Бориса Грінченка, де кожен працівник освітнього закладу має власне Е-портфоліо з деталізацією підрахунку рейтингу, зокрема, індексу цитування в Google Scholar (<http://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/661/>). Це дозволяє їм зосередитися на аспектах освітнього характеру, які широко застосовуються до кількох наукових проблем, узагальненні та створенні ефективних рішень там, де вони необхідні.

З огляду на вимоги чинних нормативно-правових документів щодо визначення рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних (наукових) працівників у Комунальному закладі «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради змінено підходи до систематизації та узагальнення аналітичних матеріалів наукової діяльності закладу. Систематизовано та узагальнено профілі в базах даних (Google Scholar, Web of Science) науково-викладацького складу закладу, проаналізовано цитування їх наукових публікацій. На сайті «Центр досліджень соціальних комунікацій» у проєкті «Бібліометрика української науки» виявлено рейтинг науково-педагогічних працівників цього закладу вищої освіти (рис. 3).

Бібліометрика української науки

Бібліометричний профіль вченого - декларація про наукову діяльність

Пошук

Аналітика

Про проект

Пошуковий запит [Знайдено 4]

Прізвище	Галузь науки	Рубрика Google Scholar	Установа	Місто	Відомство
Всі	Педагогіка	Всі	Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	Всі	Всі

№ п/п	П. І. Б.	h-index		Галузь науки Рубрика Google Scholar	Установа
		Google Scholar	Scopus *звірено		
1	Пастовенський Олександр Вікторович	5	-	Педагогіка Educational Administration	Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
2	Грбовський Петро Петрович	4	-	Педагогіка Special Education	Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
3	Смагін Ігор Іванович	4	-	Педагогіка Education	Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
4	Фамілярська Лариса Леонідівна	2	-	Педагогіка Education	Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Рис. 3. Рейтинг науковців Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради

Характеризуючи звітну інформацію про роботу кафедри педагогіки й андрагогіки (завідувач Косигіна О.В.) за 2018 рік зазначимо, що її доповнено оцінкою публікаційної активності науково-педагогічних працівників. У якості основних критеріїв оцінки взято загальну кількість публікацій автора, їх кількість за останній рік, число посилань на них. Вони (критерії) дозволили виявити актуальність і перспективність досліджуваного наукового напрямку й підійти раціонально до планування наукової діяльності, вибору актуальних тем майбутніх досліджень.

Для незареєстрованих в Google Scholar працівників кафедри використано режим «Розширеного пошуку» в системі, який автоматично звузив результати пошуку за конкретними назвами статей або журналів.

У цілому прийнято порівнювати різні парадигми індексації: Web of Science і Scopus проти Google Scholar. Однак, аналіз зареєстрованих облікових записів науково-педагогічних працівників кафедри педагогіки й андрагогіки Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» виявив, що в комерційних наукометричних базах не зареєстрований жоден з викладацького складу кафедри, а 36,8 % зареєстровані в системі Google Академія та Orcid (http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=66). Зауважимо, що незареєстрованими є науково-педагогічні працівники на посаді методиста, які за суміщенням є викладачами кафедри. В перспективі передбачено створення власного профілю всіма працівниками кафедри, профіль кафедри педагогіки й андрагогіки та здійснення аналізу щорічної динаміки публікаційної активності науково-педагогічних працівників.

Отже, хоча Google Академія поступається за функціональними можливостями комерційним системам (Scopus, Web of Science (Web of Knowledge), PubMed, Chemical Abstracts, GeoRef), однак має суттєвіше регіональне та мовне охоплення, індексує публікації з усіх галузей знань.

Висновки. Підсумовуючи можливості використання Google Scholar, як засобу узагальнення професійного розвитку науковця, зазначимо, що це водночас і пошукова, і відкрита наукометрична база даних, яка інтенсивно розвиває сектор пошуку наукової інформації. Пошук інформації – невід’ємна частина наукового дослідження. Уміти збирати, систематизувати великі обсяги інформації – бути професіоналом *big date*, бути здатним до самоосвіти й самооцінки – є вимогою сьогодення. Адже, з розвитком нових технологій, у тому числі й інформаційних, необхідна готовність до оволодіння системою засобів, методів навчання та систематизації результатів професійної діяльності протягом життя. Це потребує оновлення способів узагальнення професійних досягнень.

Ресурс Google Scholar забезпечує можливості визначення тенденцій інноваційних процесів, адміністрування й розробки стратегій наукових досліджень. Для цього здійснюється наукометричний моніторинг публікацій ранжованих за індексом Гірша – кількісним показником, що базується на кількості наукових публікацій і кількості їх цитувань.

Подальші розвідки спрямовуємо на вивчення можливостей використання в аналітичній діяльності викладача закладу вищої освіти безкоштовного бібліографічного менеджера Zotero, який дозволяє зберігати й систематизувати бібліографічні описи джерел, додавати до них файли й замітки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонова О.Є. Науково-педагогічна школа як творчий осередок залучення молодих науковців до дослідницького процесу. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2018. №4(95). С. 34-42.
2. Биков В.Ю., Спірін О.М., Лупаренко Л.А. Відкриті web-орієнтовані системи моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень. Теорія і практика управління соціальними системами. 2014. №1. С. 3-25.
3. Бушуєв С.Д., Білощицький А.О., Гогунський В.Д. Наукометричні бази: характеристика, можливості і завдання. Управління розвитком складних систем. 2014. №18. С. 145-152.
4. Варченко-Троценко Л.О., Г.О. Проценко. Вікі-технологія як засіб організації співпраці учасників освітнього процесу. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. №2. 2012. С. 49-59.
5. Гладун М.А. Сабліна М.А. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва. Open educational e-environment of modern University. 2018. №4. С. 33-43.
6. Захар О.Г. Методична система підвищення кваліфікації вчителів інформатики із застосуванням технологій дистанційного навчання: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Київський університет імені Бориса Грінченка. 2016. 278 с.
7. Коломієць А.М. Механізми самооцінювання наукової активності та наукової продуктивності викладачів вищої школи. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2016. Випуск 47. С. 14-18.
8. Костенко Л., Жабін О., Кузнецов О. та ін. Бібліометрика української науки: інформаційно-аналітична система. Бібл. вісн. 2014. №4. С. 8-12.
9. Кузьмінська О.Г., Морзе Н.В. Педагогічні аспекти використання хмарних обчислень. Інформаційні технології в освіті. 2011. №9. С. 20-29.
10. Лакизо И.Г. Развитие научного сообщества как фактор влияния на академические библиотеки. Библиосфера. Спецвыпуск. 2012 С. 7–12.
11. Морзе Н.В., Проценко Г.А. Создание информационного образовательного пространства региона как катализатор формирования ИК-компетенций

- учителей. Образовательные технологии и общество. 2013. №1. С. 787-799. URL: http://ifets.ieee.org/russian/depository/v16_i1/html/25.htm
12. Назаровець С.А. Аналіз цитувань в епоху 2.0. Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства: матеріали III наук.-практ. конференції. 2011. С. 202-208.
 13. Симоненко Т. Бібліометричні системи Scopus і Google Scholar: сфери використання. Бібл. вісн. 2015. № 2(226). С. 10-16.
 14. Haddaway NR, Collins AM, Coughlin D, Kirk S. The Role of Google Scholar in Evidence Reviews and Its Applicability to Grey Literature Searching. PLoS One. 2015. 10(9):e0138237. Published 2015 Sep 17. URL: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0138237>
 15. Shariff SZ, Bejaimal SAD, Sontrop JM, Iansavichus AV, Haynes RB, Weir MA, et al. Retrieving clinical evidence: a comparison of PubMed and Google Scholar for quick clinical searches. J Med Internet Res. 2013. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23948488>

Матеріал надійшов до редакції 11.11.2018

GOOGLE SCHOLAR AS AN INSTRUMENT FOR MONITORING PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTE

Larissa Familyarskaya

Candidate of Pedagogical Sciences

teacher of the Department of Pedagogy and Andragogy

Communal institution «Zhytomyr Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education»

Zhytomyr Regional Council, Zhytomyr, Ukraine

familyarskaya_la@ukr.net

ORCID: 0000-0002-5801-8057

Summary. The article describes the influence of globalization and informatization of public life on the transformation of the educational and scientific spheres. The necessity of continuous monitoring of the effectiveness of scientific activity, which can be evaluated using both qualitative and quantitative indicators, has been identified. Their analytical work on the publishing activity of teachers of the higher education institution determines the actual directions of development of scientific research. The normative-legal framework on the system of criteria for evaluating the scientific achievements of the institution of higher education, methodical approaches to the analysis of the changes effectiveness in the professional activity of scientific and pedagogical workers is described. The possibilities of using Google Scholar as a teacher of a higher education institution, in particular postgraduate, as an open science-computer database and a tool for generalizing professional development of a scientist are considered. The peculiarities of the citation index of the scientists publications are described, which is a scientific metric that is currently used to assess the effectiveness of the scientific workers activities and university instructors, and to set up the profile of a scientist in the system under consideration. It was found that analytical work and generalization of quantitative and qualitative indicators of the scientific results and pedagogical activity can reveal a general assessment of the scientific activity effectiveness of individual scholars, departments, faculties, as a whole institution of higher education. The level of use analysis on the possibilities of Google Scholar in the practice of teachers in higher education institutions and assessment of their publishing activity by scientific and pedagogical workers by means of scientometric indicators based on the citation system Google Scholar. The perspective directions of scientific activity are characterized.

Keywords: evaluation; publication activity; postgraduate education; teacher; research activities; citation index.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Antonova, O. (2018). Scientific-pedagogical school as a creative center for attracting young researchers to the research process. *Visnyk Zhytomyrskogho derzhavnogho universytetu imeni Ivana Franka*. 4(95). 34-42. (in Ukrainian)
2. Bykov, V., Spirin, O. & Luparenko, L. (2014). Open web-oriented monitoring systems for the implementation of the results of scientific and pedagogical research. *Teorija i praktyka upravlinnja socialjnymy systemamy*, (1). 3-25. (in Ukrainian)
3. Bushujev, S., Biloshhycjkyj, A. & Ghoghunsjkyj V. (2014). Knowometric bases: characteristics, possibilities and tasks. *Upravlinnja rozvytkom skladnykh system*. (8). 145-152. (in Ukrainian)
4. Varchenko-Trocenko, L. & Procenko, O. (2012). Wiki technology as a means of organizing the collaboration of participants in the educational process. *Informatyka ta informacijni tekhnologhiji v navchaljnykh zakladakh*. (2). 49-59. (in Ukrainian)
5. Ghladun, M. & Sablina, M. (2018). Modern online tools for interactive learning as a technology of co-operation. *Open educational e-environment of modern University*. (4). 33-43. (in Ukrainian)
6. Zakhar, O. (2016). G. Methodical system of computer science's teacher training with using of distance learning technologies: dys. kand. ped. nauk: 13.00.04. Kyjivsjkyj universytet imeni Borysa Ghrinchenka. 278. (in Ukrainian)
7. Kolomijecj, A. (2016). Mechanisms of self-evaluation of scientific activity and scientific efficiency of teachers of higher education. *Naukovi zapysky Vinnycjkogho derzhavnogho pedaghoghichnogho universytetu imeni Mykhajla Kocjubynsjkogho*. Serija: pedaghoghika i psykhhoghija. (47). 14-18. (in Ukrainian)
8. Kostenko, L., Zhabin, O. & Kuznecov O. (2014). Bibliometrics of Ukrainian Science: Information and Analytical System. *Bibl. visn.* (4). 8-12. (in Ukrainian)
9. Kuzjminsjka, O. & Morze, N. (2011). Pedagogical aspects of using cloud computing. *Informacijni tekhnologhiji v osviti*. (9). 20-29. (in Ukrainian)
10. Lakizo, I. (2012). The development of the scientific community as a factor in influencing academic libraries. *Bibliosfera. Specvypusk*. 7-12. (in Russian)
11. Morze, N. & Procenko, G. (2013). Creation of information educational space of the region as a catalyst for the formation of IC competencies of teachers. *Obrazovatel'nye tehnologii i obshhestvo. Obrazovatel'nye tehnologii i obshhestvo*. (1). 787-799. http://ifets.ieee.org/russian/depository/v16_i1/html/25.htm (in Russian)
12. Nazarovecj, S. (2011). Citation analysis in the era of 2.0. *Suchasni problemy dijajlnosti biblioteky v umovakh informacijnogho suspiljstva: materialy III nauk.-prakt. konferenciji*. 202-208. (in Ukrainian)
13. Symonenko, T. (2015). Bibliometric systems Scopus and Google Scholar: areas of use. *Bibl. visn.* 2(226). 10-16. (in Ukrainian)
14. Haddaway, N, Collins, A, Coughlin, D & Kirk, S. (2015). The Role of Google Scholar in Evidence Reviews and Its Applicability to Grey Literature Searching. *PLoS One*. 10(9):e0138237. Published 2015 Sep 17. <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0138237>
15. Shariff, S., Bejaimal, S., Sontrop, J., Iansavichus, A., Haynes, R., Weir, M., (2013). Retrieving clinical evidence: a comparison of PubMed and Google Scholar for quick clinical searches. *J Med Internet Res*. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23948488>